Ny grønne dagsordener
- Innovativ klimatilpasning med borgere

Birgitte Hoffmann

AALBORG UNIVERSITET

Center for Design, Innovation and Bæredygtig Omstilling[www.cdist.dk]

"Kompleksiteten og udfordringerne i bæredygtig omstilling og udvikling kalder på ny forståelse af samfundets socio-tekniske og økonomiske dynamikker og på mere eksperimentering med alternative udviklingsveje."

Behovet for nye kompetencer:
Bæredygtigt Design
Sustainable Cities
Techno-Antropologi
Service System Design

bhof@plan.aau.dk

Hvordan omstiller vi fra kloak-baserede til klimrobuste byer?

VAND I BYER
KLIMATILPASNING OG INNOVATION

Fremtidens byer:

- Klimarobuste
- 'Liveable'
- Bæredygtige

Udfordringerne

- Klimasensitive
- Højt ressource forbrug
- Natur under pres

VAND I BYER
INNOVATIONSNETVÆRK FOR KLIMATILPASNING

Innovations-netværk for Klimatilpasning ?

2010 - 2014 + 2014-2018:

- **Innovation og omstilling**
- **Værdiskabelse**
- **Samarbejde på tværs**

150 parter:

- **Kommuner Styrelser m.fl.**
- **Forsyninger**
- **Producenter, entreprenører og rådgivere m.fl.**
- **Interesseorganisationer**
- **Videns-institutioner**

www.klimaskolen.dk

AD NYE VEJE
AALBORG UNIVERSITET

Sendt til alle kommuner og forsyninger mfl.

Download fra Byplanlab, DANVA, Vand i byer

Hjemmeside med blog www.cdist.dk/klimatilpasning

Køb i trykt version via Dansk Byplanlab

Bæredygtig omstilling - hvordan?

'Det grønne' er i centrum af spændende dagsordener

Introducere et brækjern – opgør med eksisterende strukturer

Vi skal arbejde med værdiskabelse på tværs af sektorer

Vi skal udvikle nye relationer med borgerne

Ledelse af omstilling? Kommunerne rykker

(foto: Henrik Montgomery/SCANPIX)

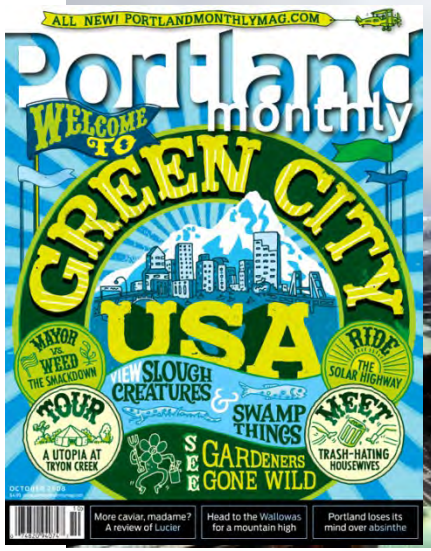

En metropol for mennesker

København har en vision
Vi vil være verdens bedste by at bo i.
En bæredygtig by med byrum, som inviterer til et mangfoldigt og unikt byliv.
Vi vil være en metropol for mennesker.
[Københavns Kommune 2009]

Anebjerg
– en ny og bæredygtig bydel

Skanderborg Kommune skaber sammen med private udviklere en ny landskabelig og bæredygtig bydel – Anebjerg …

Det overordnede mål er kvalitetsbevidst byudvikling, hvor sundhed, bæredygtighed, naturoplevelser og miljøbeskyttelse er kendetegnende

[Skanderborg Kommune]

Ikke kun (by)design

www.kliatilpasning.dk: Bymilen. Arkitekter SLA

… Også byliv

Byhaven 2200N

FÆLLESSKAB KØBENHAVN

Lejre – den økologiske kommune

Udforsker hvordan økologi og den økologiske tankegang kan skabe **udvikling** ude i alle kroge – for dem det giver **mening** for!

www. Lejre.dk

Resiliens – robuste byer og landdistrikter

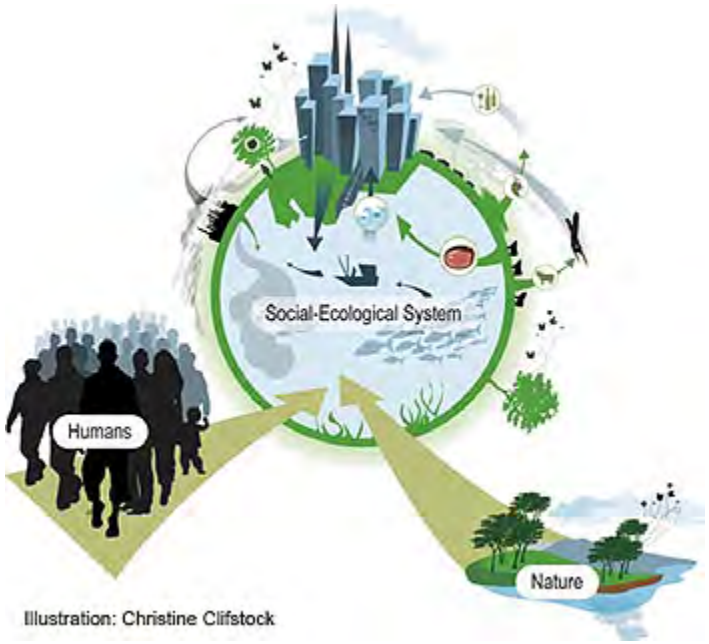

Foto: www.cityoflakeport.com

Mange udfordringer

Kapacitet til at håndtere udfordringer og forandringer …

… og bruge disse som afsæt for udvikling og læring

… konstant omstillings cirkus …

(e.g. Olsson et al. 2004)

Forbered dig på skybrud

25.06.2015

www.kk.dk

Foto: Katrine Holm

VAND I BYER

INNOVATIONSNETVÆRK FOR KLIMATILPASNING

DIST

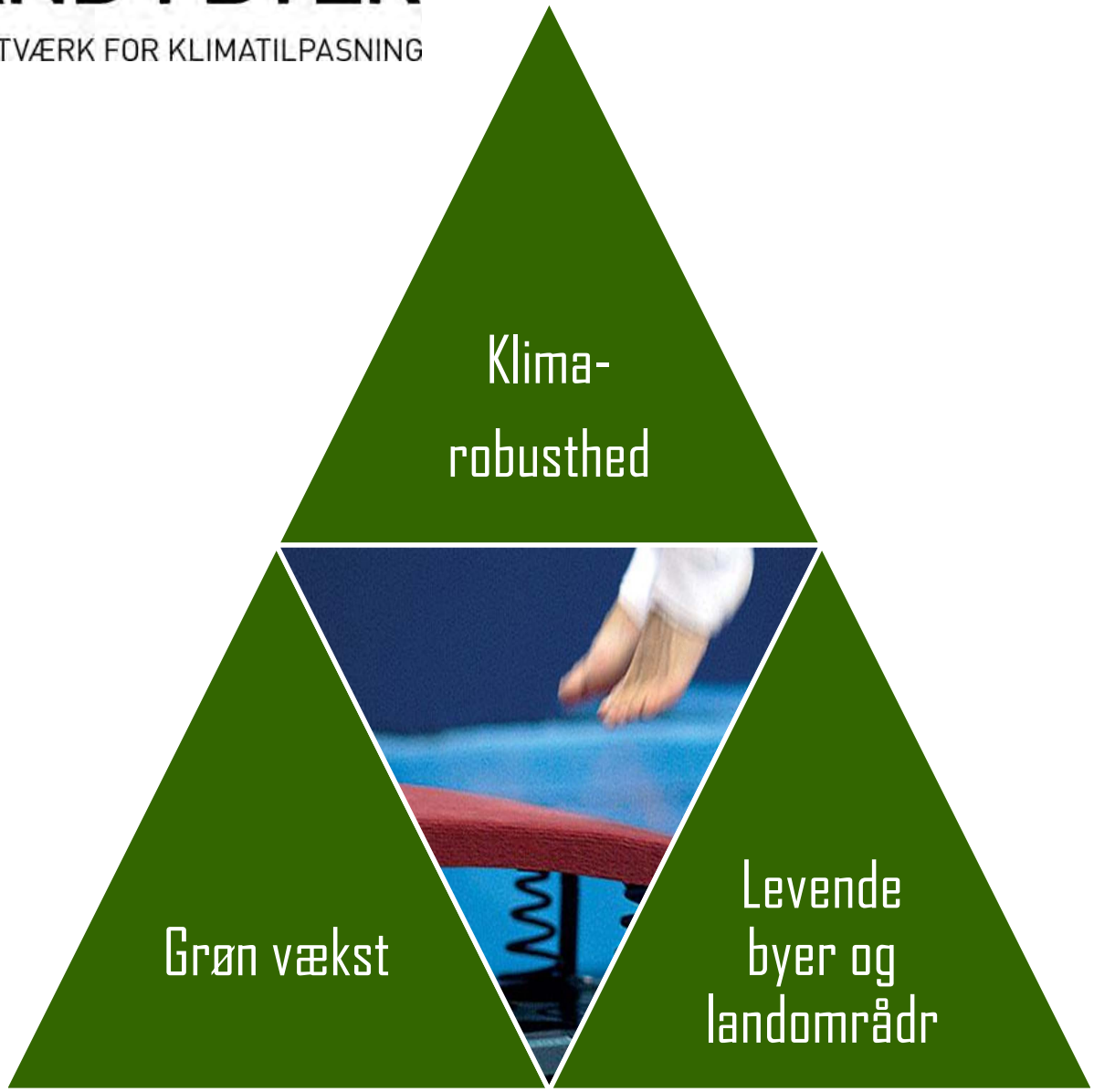

Det værdiskabende vand

www.klimakvarter.dk

Den blå by - det synlige vand

- Marienlyst. Foto: Gladsaxe Kommune

Natur - nye relationer - mennesker, dyr og planter - by-land

Bevægelse
– sundhed, leg og mødestede

Sønæs, Viborg

biofile byer

Den grundliggende følelsesmæssige sammenhæng mellem mennesker og andre levende organismer

E.O. Wilson

Japan: Forrest Bathing

Olso: Naturens sociale kapital

‘Soundscapes’ som en dimension

Super-trees, Singapore

Elcykler, Føreløse biler, nye bilejerskaber

erbro lokaludvalg,

o: *Foto: Thomas Vilhelmsen*

Levende byer- Kultur, demokrati og fællesskaber

Foto: Grundejerforeningen Øresund

Revitalisering af forstaden

Foto: Orbicon

Klimabyen.dk

City of Portland

Omstilling i det åbne land

Landmandens marker kan ...

2050

Analyse Feature Grafik 2050 forklarer Klima Energi Grøn omstilling

KLIMA 25. MAJ 2014 KL. 11.47

Landmandens marker kan blive svaret på byernes oversvømmelser

Det kan blive landbruget, der leverer en løsning på de tilbagevendende problemer med bykerner under vand.

DOBBELT op. Hvis lavtliggende jord som ådalen her ved Storå bruges til at holde på vandet, kan man også få en

Miljø- og Fødevareministeriet
Naturstyrelsen

Naturoplevelser Naturbeskyttelse

urister elsker dansk natur

Turister vælger Danmark fordi de elsker natur

15-03-2012

Danske og udenlandske turister i Danmark har naturen som 1. prioritet, når sommerferien, kroopholdet eller cykelruten planlægges.

Grøn vækst - lokale arbejdspladser og eksport

Klimaforandringer - også et brækjern

Mange nye dagsordener, hvor det grønne kan udvikles og styrkes

Det handler imidlertid ikke kun om innovative løsninger.

Det er også opgør med en række socio-materielle praksisser og roller og relation

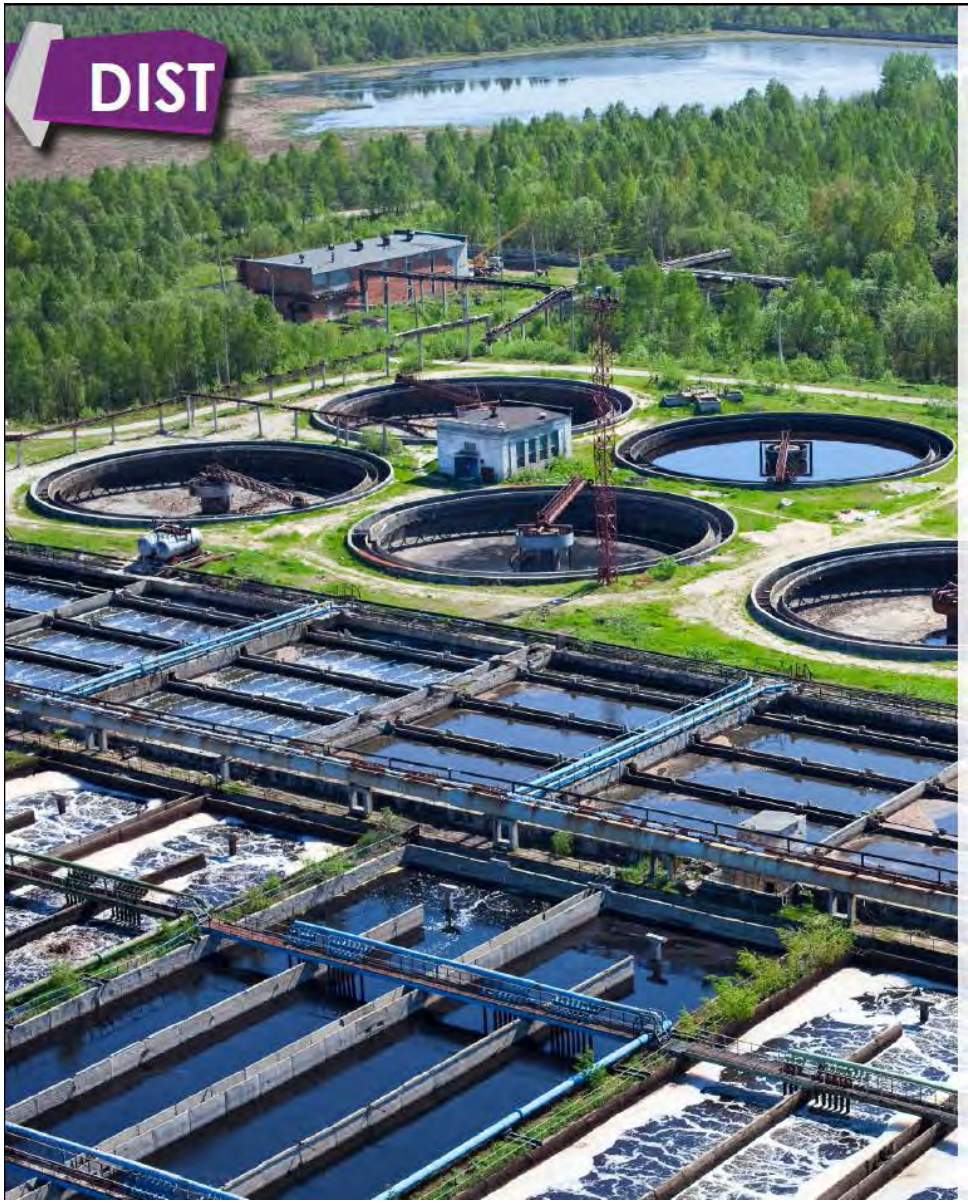

INNOVATION AF FUNKTION

Det innovative felt:

- Over 150 år med kloakerede byer.
- Viden, uddannelser og organisationer.
- Konkrete innovation - fx. renseteknologi.
- Styrkelse af effektiviteten i infrastrukturen.
- Modeller, målinger, styring, økonomi osv.

Det innovative i bevægelse:

- de store blå/grønne strukturer på tværs af land og by.
- Faglig integration.
- Vand som ressource.
- Fra projekter til praksis.
- Fokus på innovation af stedet.

AALBORG UNIVERSITET

DIST

INNOVATION AF STED/BYEN

Byens kvaliteter og bæredygtighed skal være udgangspunkt for systemerne og deres funktioner

Udvikling af det konkrete sted, hvor mange systemer mødes og møder byens liv

AD NYE VEJE
AALBORG UNIVERSITET

Fra den usynlige by

Borgere

- Udvikling til passive forbrugere
- Kunder, der køber service

Professionelle

- Faglige professioner
- Ekspert-praksis faglig viden, mål, rutiner …

www.stiften.dk Foto: Jens Thaysen

Til nye relationer med borgerne

Legitimitet

Undgå modstand

Kompetente borgere

Integrere den lokale viden

Borgerne som ressourcer

Hvilke relationer vil I gerne have til jeres borgere om 10 år?

Hvordan kan forskellige former for viden og ressourcer komme i spil sammen?

www.klimakvarter.dk & www.skabdinby.dk

Låsby – proces om design og drift

skanderborg
forsyningsvirksomhed a/s

Hvad kan vi opnå med borgerinddragelse?

- Ejerskab og engagement
- Løsninger, der er brug for
- Forankring
- Sikring af drift efterfølgende
- Sjove og spændende løsninger
- Bedre borgerkontakt
- Fokus på muligheder fremfor begrænsninger
- Fokus på mange borgergrupper
- Et mere spændende projekt
- Ny profil (branding) af forsyningen og kommune

http://vandibyer.dk/media/1171/foredrag-om-klimaprojekt-i-laasby-danva.pdf

At være på stedet – Den uformelle dialog

Foto: Gladsaxe Kommune

Eksperimenter – at øve sig på fremtiden

Aarhus – Arkitekter: Schonherr

‘Depave’
– samarbejde med frivillige

www.depave.org

Hvordan støtte de lokale initaitiver?

Foto: Grundejerforeningen Øresund

Hvilke nye driftsmodeller?

Environmental Services
working for clean rivers

PHONE: 503-823-7740
FAX: 503-823-6995
1120 SW 5th Avenue, Room 1000, Portland, OR 97204
MORE CONTACT INFO

What We Do | Customer Services | Programs | Library

What We Do | Stormwater Management | City Stormwater Projects | Green Infrastructure | Green Street Steward Program

- What is a Green Street?
- Map of Portland Green Streets
- Green Street Steward Registration
- Disclaimer (read only)
- Green Street Steward Training
- Green Street Steward's Maintenance Guide
- Weed Identification Guide
- Report Green Street Concerns
- Frequently Asked Questions
- Green Street Steward Partners

Green Street Steward Program

Green street cleanup

Innovativ klimatilpasning med borgere!

Tagtomat.dk

1. Spændende muligheder for bæredygtig omstilling
2. Vi skal arbejde med værdiskabelse
3. Det kræver nye samarbejder på tværs
4. Og at vi øver os i at samskabe med borgerne

www.tagtomat.dk & www.klimakvarter.dk

1. Hvordan kan vores grønne dagsordener kommer i spil?

2. Hvordan kan vi arbejde med værdiskabelse på tværs?

3. Hvilke relationer vil vi have til borgere / brugere?

www.tagtomat.dk & www.klimakvarter.dk

Projekt om værdiskabelse

Nye metoder til at dokumentere værdiskabelse

[*Dark Arkitekter/Adept Arkitekter*]

Fra planlægning til

Navigation

Politikken

En navigerende praksis

Sensitivitet

- Kontekst
- Agonisme

Iscenesættelse

- Eksperimenter
- Udforske fremtiden

Mobilisering

- Nye konstellationer
- Socio-tekniske netværk

(Munthe-Kaas & Hoffmann 2015)
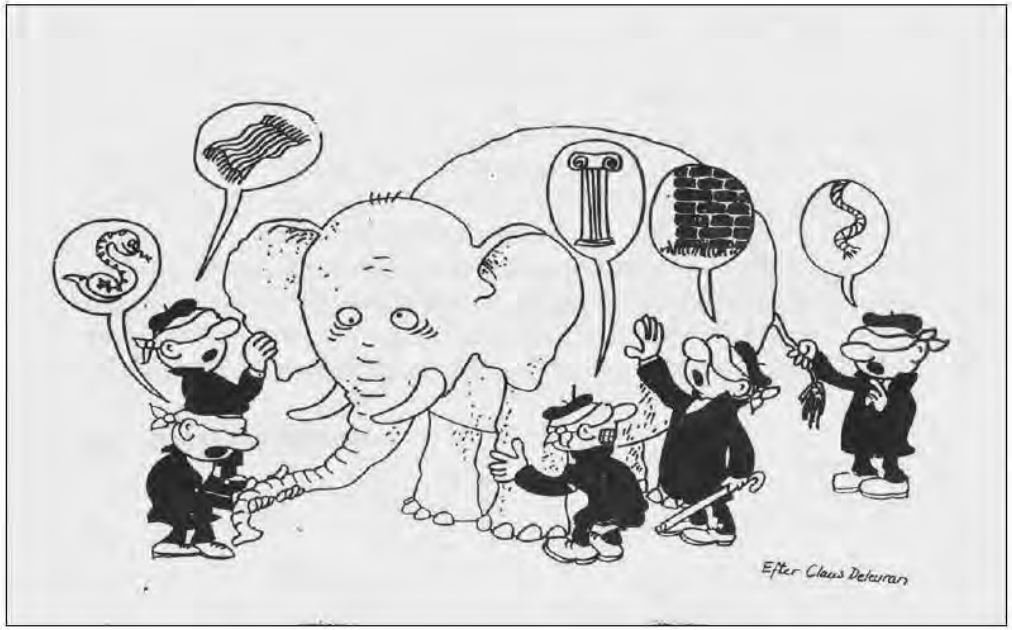
Ingen priviligerede punkter